

Natur- og Miljøudvalget

Natur- og Miljøudvalget

1. Udvalgets opgaveområder

Udvalgets opgaver er delt på to politikområder; hhv. det skattefinansierede område og det brugerfinansierede område.

Det skattefinansierede område

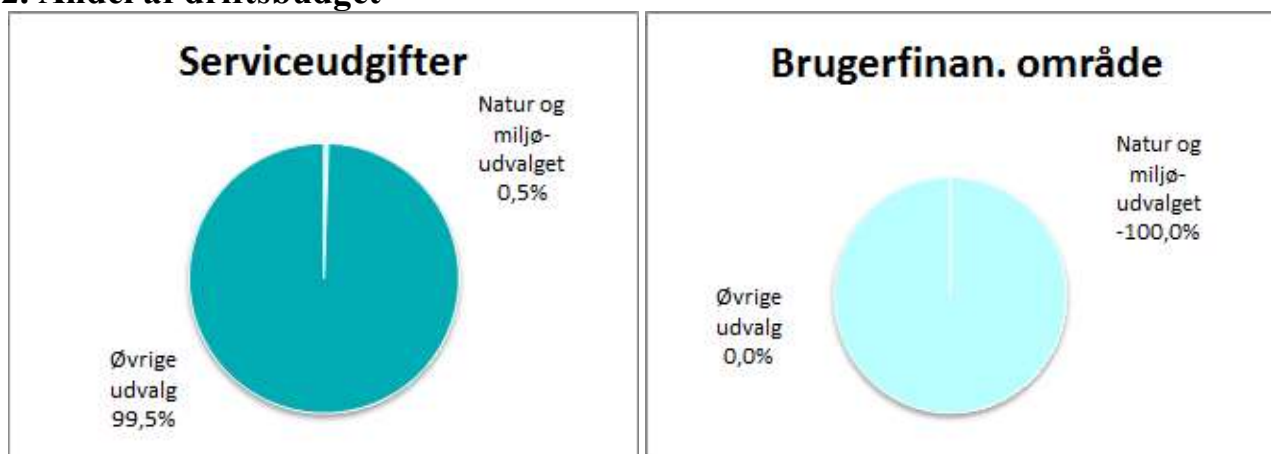
- Vejle Kommune løser en række myndighedsopgaver vedr. naturarealer, søer, vandløb og kystvande, landbrug, dambrug, grundvand, spildevand, jordforurening, tilsyn med industrivirksomheder, energi og klima.
- Økolariet er et nationalt viden- og oplevelsescenter til fremme af bæredygtige beslutninger. Økolariet er udpeget som videnspædagogisk center af Undervisningsministeriet.

Vejle Kommune ejer og driver tillige en række skov-, strand- og naturarealer til rekreative formål.

Det brugerfinansierede område

- Den overordnede opgave inden for det brugerfinansierede område er drift og anlæg af affaldssystemerne i Vejle Kommune.
- Kommunen skal helt eller delvis tage hånd om ca. 112.000 borgere og ca. 13.300 virksomheders affaldsproduktion. Ud af den samlede mængde i kommunen håndterer AffaldGenbrug ca. 106.100 tons affald om året. Heraf står husholdninger for ca. 86 % og erhvervene for ca. 14 %.

2. Andel af driftsbudget

Drift - serviceudgifter	Budget 2017 (1.000 kr.)	Drift – brugerfinansieret område	Budget 2017 (1.000 kr.)
Natur- og Friluftsliv	8.736	AffaldGenbrug	-22.095
Miljøprojektet	1.349	Overskudsvarme	0
Landbrug og Vand	5.076		
Industri, jordforurening, jordflytning	158		
Klima	1.099		
Økolariet	5.704		
Grønt forum	801		
Skadedyr	126		
Puljer	204		
Netto budget i alt	23.252	Netto budget i alt *	-22.095

Natur- og Miljøudvalget

3. Politiske mål og kommende udfordringer

Det skattefinansierede område

Naturbeskyttelseslov § 3-beskyttet område	7.400 ha
Internationale beskyttelsesområder og fredede arealer	18.000 ha
Plejeaftaler	1.000 ha
Tilsynspligtige industrivirksomheder	563
Landbrugsejendomme	800
Dambrug	28
Større vandværker	60
Enkeltvandsforsyninger	2.800
Større søer	8
Mindre søer	3.500
Vandløb	600 km
Forbedret spildevandsrensning, enkeltejendomme	1.900

Udvalget har en række udfordringer og mål i det kommende år, herunder især:

- **Generelt – Resilient Cities**

Vejle er udpeget som en af 100 Resilient Cities i et netværk af byer i hele verden, som kan opnå støtte fra Rockefeller Resilient-Fond. Målet med det nye bynetværk er at skabe mere modstandsdygtige byer. Det handler ikke kun om klimaforandringer som oversvømmelser og storme. Vi skal f.eks. også kunne håndtere folkevandring fra land til by, nedbrud i IT og kommunikation, risikoen for terror m.m. Det skal skabe bedre, mere levende og velfungerende byer, både i gode og dårlige tider.

- **Klima – Reduktion af CO₂**

Med udgangen af 2015 endte den politiske målsætning om at nedbringe CO₂-udslippet i Vejle Kommune med 15 %. Erfaringerne viste, at det er meget vanskeligt at arbejde med en generel målsætning for nedbringelse af CO₂ og endnu vanskeligere at måle denne reduktion via de tilgængelige værktøjer. Ydermere blev det erkendt, at CO₂-reduktion ikke er særligt effektiv som enkeltstående

driver for handling. Vi vil derfor fokusere på de identificerede udfordringer gennem Resiliensarbejdet. Således skal indsatser og handlinger ikke alene løse klimaudfordringer, men derimod løse mange af de mere nærværende udfordringer vi står overfor som kommune, og herunder også tage hensyn til klimaet. De handlinger og aktiviteter vi sætter i gang skal ses som muligheder for også at løse klimaudfordringer. Derfor vil arbejdet med reduktion af CO₂ dels komme til at foregå ved at bidrage til projekter og udvikling ved at tilføre resiliens, have en holistisk tilgang og skabe merværdi i indsatserne, så de også tager hensyn til energiforbrug, CO₂-udledning og vedvarende energi. Dels vil indsatsen også bestå af konkrete projekter med henblik på en generel reduktion af energiforbrug, effektivisering af energiforbruget og introduktion af vedvarende energi. Således skal vi fokusere på energiforbruget i egne bygninger. Endvidere vil vi i 2017 starte et større samarbejde i et energiopland mellem TVIS kommunerne omkring strategisk energiplanlægning og indsatser.

- **Klimatilpasning**

Vejle Byråd har den 25. juni 2014 vedtaget en klimatilpasningsplan, den 16. september 2015 en risikostyringsplan for oversvømmelse og senest den 24. februar 2016 vedtog byrådet en resiliensstrategi, hvor klima og oversvømmelse indgår som et fokusområde.

I klimatilpasningsplanen er der udpeget indsatsområder og forslag til tiltag, herunder forslag til fysiske, undersøgende og strategiske tiltag.

I Risikostyringsplanen er der for perioden år 2015-2021 opstillet mål og handlinger, som skal gøre Vejle midtby robust mod fremtidens risici for oversvømmelser. Der er mål og handlinger inden for forebyggelse, sikring og beredskab.

I resiliensstrategien indgår fyrtårnsprojektet ”Fjordbyen Vejle – Det gode liv og møde med vandet”. Projektet består af flere delprojekter:

Stormflodssikring – Stormflodssikringen skal skabe merværdi og bidrage til udviklingen af Vejle by, herunder sikre investeringslysten og ejendomsværdierne.

Østbykvarteret – Østbykvarteret skal være et demonstrationsområde for den resiliente by, hvor vandet styres, skaber rekreativ værdi, fællesskab og tryghed.

Natur- og Miljøudvalget

Skybrud og ekstrem regn – Skybrud og ekstrem regn skal styres intelligent med områder i oplandet til Grejs Å, hvor vandet forsinkes, og med skybrudsveje, som tænkes sammen med Vejle bys udvikling.

Klimatilpasningsplanen, risikostyringsplanen og resiliensstrategien danner grundlag for den politiske prioritering og finansiering af tiltag.

Der arbejdes med implementeringen af de vedtagne planer og resiliensstrategien – herunder bl.a. klimasikring af midtbyen etape 2, med mulighederne for forsinkelse vand i oplandet til Grejs Å, klimasikring af Østbykvarteret og vestbyen, udbygning af intelligent styring af vandet og varsling til beredskab og borgere, undersøgelse af hvordan vi sikrer byen mod højvande/stormflod på kort og lang sigt og finansieringsmodeller hertil.

- **Grundvand** – Indsatsplaner er fortsat et fokuspunkt, da de er med til at sikre tilstrækkeligt rent drikkevand nu og i fremtiden. Vores gode samarbejde med vandværkerne udvikles, så vi aktivt involverer dem i forbindelse med den fremtidige planlægning – både byudvikling og den fremtidige vandforsyningsstruktur. På denne måde sikrer vi grundvandsbeskyttelsen og Vejles udvikling på bedste vis.
- **Landbrug** - Vi fortsætter med aktivt at tage del i udviklingen af vækstlandbrug gennem sparringssamtaler og har samtidig fokus på at levere en god service til de mange landmænd, der er udfordret på økonomien. Landbrugene har i stigende grad brug for sagsbehandling i forbindelse med optimeringer af den fortsatte landbrugsdrift eller med salg for øje. Der er fokus på at overholde sagsbehandlingstiderne på ansøgninger om husdyrgodkendelser. Ulovlige forhold håndhæves og landmanden vejledes omkring udviklingsmuligheder og relevant lovgivning efter behov.
- **Dambrug** - Der arbejdes i samarbejde med erhvervet og de grønne organisationer på at udarbejde en udviklingsstrategi.
- **Spildevand** - I samarbejde med Vejle Spildevand udarbejdes en strategisk spildevandsplan, der håndterer udfordringerne i klimatil-

pasningsplanen, vandforsyningsplanen, kommuneplanen, vandplaner og Vejle Spildevandsforretningsplan. Spildevandsplanen er det værktøj, som kan sikre de samfundsøkonomisk mest bæredygtige løsninger, samt giver vores borgere indsigt og kendskab til planlægning på længere sigt.

- **Vandplaner** - Der arbejdes videre med realiseringer af indsatserne fra Vandplan 1 i 2016. 2. generation af vandplaner (vandområdeplaner) forventes vedtaget inden sommer 2016. Antallet af virkemidler er øget i forhold til 1. generation vandplaner. Indsatsprogrammerne fastlægges i bekendtgørelser og bliver dermed bindende for kommunerne. Indsatsprogrammet betyder, at Vejle Kommune skal fjerne 6 mindre spærringer, lave 23 vandløbsprojekter, der skal føre til målopfyldelse i 90 km vandløb. Der skal ske forbedringer ved 8 regnbetingede udløb og et renseanlæg.
- **Natur og friluftsliv** - Vejle Kommune rummer en enestående natur med mange kvaliteter og muligheder, og naturen er et stærkt brand både i Vejle og blandt danskere i øvrigt. Vi tænker natur-, sundheds- og kulturværdier sammen og skaber udviklingsmuligheder for erhverv og bosætning i balance med natur og miljø. Vejle Ådal og Vejle Fjord er et overordnet fokusområde med stort potentiale, og vi arbejder målrettet på at udvikle disse områder i dialog med lodsejere og brugere. Det er en stor opgave at realisere EU's og statens planer for naturområdet. Derfor skal der også kvitteres for det gode samarbejde, vi har med lodsejerne om diverse naturplejetiltag. Det samlede arbejde med udvikling af de naturmæssige og rekreative potentialer afhænger i høj grad af muligheden for at skaffe finansiering.
- **Drift af strand, skov, natur og vand** - Vi har Danmarks bedste muligheder for friluftsliv og det er positivt, at vi kan konstatere et stadigt stigende brug af naturen på klassiske men også nye måder, og vi arbejder målrettet med at udvide vores tilbud. De forskellige former

Natur- og Miljøudvalget

for cykling vil få et særligt fokus de kommende år.

Vi vil indenfor de givne økonomiske rammer fortsat tilstræbe et højt serviceniveau til glæde for publikum samt friluftsliv og med skyldig hensyntagen til natur og flora.

Det er opgjort at borgerne (18-75 årige) sammenlagt tilbringer mere end 4 mio. besøgstimer i Vejles natur årligt, og 73 % af Vejlerne besøger naturen mindst 1 gang om måneden

- **Økolariet.**

Økolariet vil i 2017 fortsat være et enestående dansk videns- og oplevelsescenter, der gennem udstillinger, skoletjeneste og naturformidling sætter fokus på grundlæggende og samfundsaktuelle naturvidenskabelige emner med omdrejningspunktet bæredygtighed.

I 2017 vil vi udvikle en ny stor særudstilling hvor energi og klima er omdrejningspunktet som erstatning for ”Når skidt er godt” udstillingen. Også i denne udstilling vil vi integrere Bylab som en del af udstillingen, så gæsterne oplever udstillingerne som et hele. Med de økonomiske udfordringer Økolariet har efter reduktion i indtægter fra Vejle Spildevand, nedgang i lejeindtægter m.m., kan det fremover blive nødvendigt at reducere i Økolariets aktivitetsniveau. Det vil på sigt betyde, at det bliver en udfordring at opretholde det nuværende besøgstal på omkring 55.000 årligt.

Undervisningsministeriets anerkendelse og økonomiske støtte til Økolariet som Videnspædagogisk aktivitetscenter fortsætter uændret i 2017, og vi har opnået økonomisk støtte fra Nordea Fonden gennem et samarbejde med Naturvidenskabernes hus i Bjerringbro.

Det Brugerfinansierede område

Kommunen skal helt eller delvis tage hånd om ca. 112.000 borgeres og ca. 13.300 virksomheders affaldsproduktion. Ud af den samlede mængde i kommunen håndterer AffaldGenbrug ca. 106.100 tons affald om året. Heraf står husholdningerne for ca. 86 % og erhvervene for ca. 14 %

- **Affald og Genbrug**

I henhold til Regeringens mål skal vi i 2022 genanvende 50 % for papir, metal, plast og glas fra husholdningerne samt 70 % for bygge- og anlægsaffald.

AffaldGenbrug forventer, at vi med indførelse af de nye ordninger i 2016, allerede i 2018 har opnået Regeringens målsætninger.

Taksterne for dagrenovation, genbrugsindsamling og storskraldsordning reguleres med den almindelige prisfremskrivning. Der tilbydes fortsat indsamling af haveaffald.

Der udleveres fortsat gratis grønne poser til brug for organisk affald, svarende til et års forbrug for en gennemsnitlig husstand.

På genbrugspladsområdet reguleres gebyret med den almindelige prisfremskrivning.

Kommunen har fortsat frivillig ordning for erhvervsbrug af genbrugspladserne. Erhvervsgebyr er blevet beregnet ud fra brugerundersøgelse, hvilket betyder at erhverv andrager med 8 % af udgifterne til genbrugsområdet. Der er også mulighed for, at anvende vægtordning for nogle fraktioner, hvor man bliver afregnet efter dagsprisen. Erhverv vil endvidere blive afregnet med et administrationsgebyr.

Affald er en vigtig ressource til genanvendelse af råstoffer.

AffaldGenbrug vil derfor fortsat arbejde målrettet med genbrug og genanvendelse.

Der vil være fokus på, at affaldssystemer og ordninger på en økonomisk forsvarlig måde

Natur- og Miljøudvalget

understøtter en optimal udnyttelse af ressourcerne i affaldet.

Der arbejdes med, at der skal ske en udflytning fra eksisterende lokalitet med henblik på at etablere nye anlæg og pladser i Vejle N.

Affaldsplanen ligger til grund for de investeringer, der skal foretages i årene frem. Der vil være øget kommunikation ud mod borgerne

og virksomheder, i forbindelse med implementeringen af de nye ordninger hvor der skal motiveres til større udsortering af deres affald.

Der arbejdes med projekt omkring mere udsortering til genanvendelse af bygge- & anlægsaffald.

Der udføres forsøg med nedgravede affaldsløsninger i midtbyen.

4. Aktivitetsforudsætninger

Aktivitet	Pris*	Mængde	I alt
Grødeskæring og vedligeholdelse af små vandløb	5.000 kr./km	ca. 125 km	0,63 mio. kr.
Grødeskæring og vedligeholdelse af mellemstore vandløb	8.740 kr./km	ca. 83 km	0,73 mio. kr.
Grødeskæring og vedligeholdelse af store vandløb	7.350 kr./km	ca. 143 km	1,05 mio. kr.
Skovdrift		850 ha	2,3 mio. kr.
Stranddrift		9 strande	1,5 mio. kr.
Naturpleje		22.000 ha	1,3 mio. kr.
Friluftsliv			1,8 mio. kr.
Økolariet – Gæsteafh. udgifter	46 kr. /gæst	50.000 gæster	2,3 mio. kr.

**Det er gældende for ovenstående aktivitetsforudsætninger, at nogle af disse er oplyst uden angivelse af en gennemsnitspris. Det gælder både for aktivitetsforudsætninger med og uden oplyst gennemsnitspris, at der er stor variation i omfang af niveau og dermed udgift ift. den angivne mængde.*

Natur- og Miljøudvalget